

STANDARDY I SYSTEMY ZARZĄDZANIA PORTAMI LOTNICZYMI				
Wersja przedmiotu	2013			
Jednostka realizująca	Wydział Transportu Politechniki Warszawskiej Zakład Inżynierii Transportu Lotniczego			
Typ przedmiotu	Przedmiot obowiązkowy / ~~obieralny~~ / ~~obieralny ograniczonego wyboru~~			
Poziom przedmiotu	podstawowy / ~~średniozaawansowany~~ / ~~zaawansowany~~			
Program kształcenia	Studia podyplomowe, niestacjonarne zaoczne			
Profil	ogólnoakademicki / praktyczny			
Blok	nazwa specjalności			
Grupa				
Kod przedmiotu	SSZP			
Semestr nominalny		zimowy / letni		
Język prowadzenia zajęć	polski / ~~angielski~~			
Liczba punktów ECTS	5 pkt.			
Liczba godzin pracy studenta związanych z osiągnięciem efektów kształcenia	wykład 20 godz., ćwiczenia 0 godz., zapoznanie z literaturą 80 godz., przygotowanie do kolokwium 0 godz., wykonanie projektu 40 godz., konsultacje 8 godz., egzamin 2 godz. Razem 150 godz. - 5 pkt.			
Liczba pkt. uzyskiwana na zajęciach wymagających udziału nauczycieli akad.	wykład 20 godz., ćwiczenia .. godz., konsultacje .. godz., egzamin .. godz. Razem .. godz. - .. pkt.			
Liczba pkt. uzyskiwana na zajęciach o charakterze praktycznym				
Koordynator przedmiotu	dr inż. Michał Kozłowski			
Wymiar (liczba godzin) zajęć w planie studiów: a) na tydzień / na zjazd, b) w semestrze	Wykład	20	Ćwiczenia	
	Laboratoria		Projekty	
Wymagania wstępne	Zrealizowane zajęcia z przedmiotów: Prawo Lotnicze [PRLO], Infrastruktura i Eksploatacja Portów Lotniczych [IEPL], Ochrona Środowiska w Lotnictwie Cywilnym [OSLC], Metody Matematyczne i Techniki Komputerowe w Zarządzaniu Portami Lotniczymi [MMTK], Modelowanie Procesów Obsługi Ruchu i Przewozu Lotniczego [MRPL].			
Limit liczby studentów	brak / ~~maksymalna liczba studentów~~			
Cel przedmiotu	Nabycie wiedzy z obszaru normalizacji, standardów zarządzania i statystycznych metod zarządzania oraz certyfikacji w zakresie dotyczącym zarządzania portami lotniczymi.			

Treści kształcenia	<p>Treści kształcenia w zakresie wykładu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Normalizacja w lotnictwie cywilnym. Aspekty zarządzania portami lotniczymi. Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna – ISO (ang. <i>International Organization for Standardization</i>). Polski Komitet Normalizacyjny – PKN. Relacje ISO – PKN oraz EASA i ICAO. 2. Zarządzanie jakością wg standardu ISO 9001. Zapewnienie jakości wg koncepcji TQM. 3. Modelowanie procesów. Statystyczne metody i narzędzia zarządzania jakością. 4. Zarządzanie ryzykiem wg standardu ISO 31000. 5. Zarządzanie środowiskowe wg standardu ISO 14001. 6. Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy wg standardu PN 18001. 7. Zarządzanie bezpieczeństwem informacji wg standardu ISO 27001. 8. Zarządzanie ciągłością działania wg standardu ISO 22301. 9. Zarządzanie bezpieczeństwem wg standardu ICAO Doc 9859. 10. Nadzór nad dokumentacją zarządzającego portem lotniczym (INOP, DRL, RUPL, PDSZ). Certyfikacja portów lotniczych (cele i zakresy, procedury, dokumentowanie). <p>Treści kształcenia w zakresie ćwiczeń</p> <p>Charakterystyka zadań/ćwiczeń laboratoryjnych</p> <p>Charakterystyka zadań projektowych</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dokonanie wyboru, interpretacji i powiązania SARPów ICAO oraz norm ISO. 2. Przygotowanie listy kontrolnej audytu w zakresie Systemu Zarządzania Jakością w porcie lotniczym i przeprowadzenie oceny zgodności dla określonych przypadków. 3. Wykonanie analizy i oceny poziomu jakości oraz określenie zdolności procesu i sformułowanie wniosków doskonalących. 4. Określenie ryzyk, ustalenie podatności i kontekstów ryzyka, wykonanie oceny i ewaluacji ryzyka z zastosowaniem wybranej techniki. 5. Zidentyfikowanie potencjalnych zagrożeń bezpieczeństwa i wykonanie oceny ryzyka oraz określenie „barier bezpieczeństwa” z dokonaniem oceny ich skuteczności. 6. Zadanie projektowe: przygotowanie formalnego wniosku o dokonanie wpisu (nowego lub zmiany) w RLC i/lub INOP. 7. Zidentyfikowanie mających zastosowanie wymagań, określenie kryteriów zgodności, przeprowadzenie oceny zgodności oraz określenie działań korygujących dla określonych przypadków.
Metody sprawdzania efektów kształcenia	<p>wykład – egzamin</p> <p>ćwiczenia –</p> <p>zadania/ćwiczenia laboratoryjne -</p> <p>zadania projektowe – zaliczenia</p>
Egzamin	Tak/Nie
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze [Dz.U. z 2013 r., poz. 933 (z późn. zm.)]. 2. Rozporządzenie MTBiGM z dnia 25 marca 2013 r. w sprawie certyfikacji działalności w lotnictwie cywilnym [Dz.U. z 2013 r., poz. 421]. 3. Rozporządzenie MI z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kontroli przestrzegania przepisów oraz decyzji z zakresu lotnictwa cywilnego [Dz.U. Nr 168, poz. 1640 (z późn. zm.)]. 4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 z dnia 20 lutego 2008 r. w sprawie wspólnych zasad w zakresie lotnictwa cywilnego i utworzenia Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego oraz uchylające dyrektywę Rady 91/670/EWG, rozporządzenie (WE) nr 1592/2002 i dyrektywę 2004/36/WE [L 79/1 (z późn. zm.)]. 5. Aneks 14 ICAO Lotniska, Tom I „Projektowanie i eksploatacja lotnisk”. 6. ICAO Doc 9859 „Safety Management Manual”.

	<p>7. ICAO Doc 9774 „Manual on Certification of Aerodromes”.</p> <p>8. Aneks 15 ICAO „Służby informacji lotniczej”.</p> <p>9. PN-EN ISO 9000 „System zarządzania jakością – Podstawy i terminologia”.</p> <p>10. PN-EN ISO 9001 „System zarządzania jakością – Wymagania”.</p> <p>11. PN-EN ISO 9004 „Zarządzanie ukierunkowane na trwały sukces organizacji - Podejście wykorzystujące zarządzanie jakością”.</p> <p>12. PN-EN ISO 19011 „Wytyczne dotyczące auditowania systemów zarządzania”.</p> <p>13. PN-EN ISO 14001 „Systemy zarządzania środowiskowego - Wymagania i wytyczne stosowania”.</p> <p>14. PN-N 18001 „Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy – Wymagania”.</p> <p>15. ISO 22301 „Societal security - Business continuity management systems – Requirements”.</p> <p>16. PN-ISO/IEC 27001 „Technika informatyczna - Techniki bezpieczeństwa - Systemy zarządzania bezpieczeństwem informacji – Wymagania”.</p> <p>17. PN-ISO/IEC 27005 „Technika informatyczna – Techniki bezpieczeństwa - Zarządzanie ryzykiem w bezpieczeństwie informacji”.</p> <p>18. PN-ISO 31000 „Zarządzanie ryzykiem - Zasady i wytyczne”.</p> <p>19. ISO-IEC 31010 „Risk management - Risk assessment techniques”.</p> <p>20. ISO Guide 73 „Risk management - Vocabulary”.</p> <p>21. Hamrol A., Mantura W. „Zarządzanie jakością teoria i praktyka”, PWN Warszawa – Poznań 1998.</p> <p>22. Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 73/2010 z dnia 26 stycznia 2010 r. ustanawiające wymagania dotyczące jakości danych i informacji lotniczych dla jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej [L23/7].</p>				
Witryna www przedmiotu					
Uwagi					
Efekty kształcenia (dla każdej pozycji na liście efektów kształcenia – sposób sprawdzania, w tym dla umiejętności – odwołanie do konkretnych zadań projektowych, laboratoryjnych itp.)	Efekt	Kod	Weryfikacja	Odniesienie do efektów programu	Odniesienie do efektów obszarowych
	Zna źródła i rozumie strukturę wymagań formalno-prawnych i standardów normatywnych w zakresie dotyczącym zarządzania portem lotniczym.		Egzamin	TEL _{sp} _W01	T2A_W02
	Zna i rozumie cel, zasady i metody oraz wymagania i wytyczne normy ISO 9001 (w powiązaniu z ISO 9004 i ISO 19011) , w zakresie adekwatnym do zadań i odpowiedzialności podmiotu zarządzającego portem lotniczym.		Egzamin	TEL _{sp} _W02	T2A_W03 T2A_W04 T2A_W05
Zna i rozumie zasadę podejścia procesowego oraz cel stosowania		Egzamin	TEL _{sp} _W03	T2A_W05	

	statystycznych „nowych narzędzi jakości”.				
	Zna i rozumie cel, zasady i metody oraz wymagania i wytyczne norm ISO 31000 i ISO 31010 w zakresie adekwatnym do zadań i odpowiedzialności podmiotu zarządzającego portem lotniczym.		Egzamin	TEL _{sp} _W02	T2A_W03 T2A_W04
	Zna i rozumie cel, zasady i metody oraz wymagania i wytyczne normy ISO 14001 w zakresie adekwatnym do zadań i odpowiedzialności podmiotu zarządzającego portem lotniczym.		Egzamin	TEL _{sp} _W02 TEL _{sp} _K01	T2A_W03 T2A_W04 T2A_K02
	Zna i rozumie cel, zasady i metody oraz wymagania i wytyczne normy PN 18001 w zakresie adekwatnym do zadań i odpowiedzialności podmiotu zarządzającego portem lotniczym.		Egzamin	TEL _{sp} _W02 TEL _{sp} _K01	T2A_W03 T2A_W04 T2A_K02
	Zna i rozumie cel, zasady i metody oraz wymagania i wytyczne normy ISO 27001 w zakresie adekwatnym do zadań i odpowiedzialności podmiotu zarządzającego portem lotniczym.		Egzamin	TEL _{sp} _W02	T2A_W03 T2A_W04
	Zna i rozumie cel, zasady i metody oraz wymagania i wytyczne normy ISO 22301 w zakresie adekwatnym do zadań i odpowiedzialności		Egzamin	TEL _{sp} _W02 TEL _{sp} _W03 TEL _{sp} _K01	T2A_W03 T2A_W04 T2A_W05 T2A_K02

	podmiotu zarządzającego portem lotniczym.				
	Zna i rozumie cel, zasady i metody oraz wymagania i wytyczne standardu ICAO Doc 9859 w zakresie adekwatnym do zarządzania bezpieczeństwem w porcie lotniczym.		Egzamin	TEL _{sp} _W01	T2A_W02 T2A_W03 T2A_W04 T2A_W05
	Zna i rozumie cele i zasady integracji i doskonalenia systemów zarządzania, z uwzględnieniem celów i aspektów społecznych i środowiskowych, przez podmiot zarządzający portem lotniczym.		Egzamin	TEL _{sp} _W02 TEL _{sp} _K01	T2A_W03 T2A_W04 T2A_K02
	Zna i rozumie wymagania i procedury certyfikacji lotnisk oraz wymagania i procedury nadzoru nad dokumentacją zarządzającego portem lotniczym, wymaganą przepisami Ustawy.		Egzamin	TEL _{sp} _W01	T2A_W02
	Potrafi zidentyfikować i interpretować SARPs ICAO oraz wymagania i wytyczne standardów międzynarodowych ISO.		Zadanie projektowe: dokonanie wyboru, interpretacji i powiązania SARPs ICAO oraz norm ISO.	TEL _{sp} _U01	T2A_U09 T2A_U10
	Potrafi określić kryteria i dokonać oceny zgodności z wymaganiami ISO 9001.		Zadanie projektowe: przygotowanie listy kontrolnej audytu w zakresie Systemu Zarządzania Jakością w porcie lotniczym i przeprowadzenie oceny zgodności dla określonych	TEL _{sp} _U04	T2A_U15

			przypadków.		
	Potrafi stosować statystyczne metody zarządzania i doskonalenia procesów		Zadanie projektowe: wykonanie analizy i oceny poziomu jakości oraz określenie zdolności procesu i sformułowanie wniosków doskonalących.	TEL _{sp} _U01	T2A_U09 T2A_U10
	Ma świadomość i identyfikuje aspekty: użyteczności publicznej, środowiskowe i czynnika ludzkiego, ----- oraz potrafi zarządzać ryzykiem w zakresie eksploatacji portu lotniczego.		Zadanie projektowe: określenie ryzyk, ustalenie podatności i kontekstów ryzyka, wykonanie oceny i ewaluacji ryzyka z zastosowaniem wybranej techniki.	TEL _{sp} _K01 TEL _{sp} _U01 TEL _{sp} _U04	T2A_K02 T2A_U09 T2A_U10 T2A_U15
	Potrafi zarządzać bezpieczeństwem operacji lotniczych w ruchu lotniskowym.		Zadanie projektowe: zidentyfikowanie potencjalnych zagrożeń bezpieczeństwa i wykonanie oceny ryzyka oraz określenie „barier bezpieczeństwa” z dokonaniem oceny ich skuteczności.	TEL _{sp} _U01 TEL _{sp} _U04	T2A_U09 T2A_U10 T2A_U15
	Potrafi dokonywać wpisów w Rejestrze Lotnisk Cywilnych (RLC) i Instrukcji Operacyjnej Lotniska (INOP)		Zadanie projektowe: przygotowanie formalnego wniosku o dokonanie wpisu (nowego lub zmiany) w RLC i/lub INOP.	TEL _{sp} _U01	T2A_U09 T2A_U10
	Potrafi dokonać oceny zgodności z SARP _s ICAO i zaplanować działania korygujące w procesie certyfikacji lotniska		Zadanie projektowe: zidentyfikowanie mających zastosowanie wymagań, określenie kryteriów zgodności, przeprowadzenie	TEL _{sp} _U01 TEL _{sp} _U02 TEL _{sp} _U04 TEL _{sp} _U05	T2A_U09 T2A_U10 T2A_U12 T2A_U18 T2A_U15 T2A_U16

			oceny zgodności oraz określenie działań korygujących dla określonych przypadków		
--	--	--	--	--	--